federació serveis a la ciutadania

CCOO AL DIA

BUTLLETÍ DEL SECTOR GENERALITAT PER DELEGATS/DES I AFILIATS/DES

02.02.2017 **B3/2017**

PERMÍS DE MATERNITAT/PATERNITAT PER SUBROGACIÓ (VENTRE DE LLOGUER)

El Govern de la Generalitat, en paraules de la consellera de Governació a RAC1, Meritxell Borràs, serà el primer a reconèixer i facilitar els permisos de maternitat i paternitat als/a les empleats/des públics/ques que tinguin els seus fills mitjançant la subrogació[1], sempre que estigui permesa aquesta pràctica al país on es produeixi el naixement. Avui està prevista que s'adreci una instrucció a tots els Departaments de la Generalitat per tal que apliquin l'article 49, lletres a) i c) de l'EBEP, a tot el personal que compleixi els requisits esmentats.

Aquesta iniciativa de Governació respon a una diversitat de sentències dictades pel Tribunal Suprem a finals de 2016[2], en resolució de recursos de cassació per a la unificació de doctrina, que estimen el dret dels/les treballadors/es a gaudir dels permisos de maternitat/paternitat, així com de les correlatives prestacions econòmiques de la Seguretat Social. En particular, dues d'aquestes sentències són en cassació de sengles dictades pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. A partir d'una recent petició d'una funcionària de Benestar, Governació ha entès que la jurisprudència ja era plenament aplicable al cas i indubtable.

De les sentències enumerades, destaquem, per l'exhaustivitat argumental, la de 25 d'octubre de 2016, en què el pare biològic (genètic), treballador d'una empresa privada, i domiciliat a Catalunya, va inscriure en el Registre Civil del Consolat d'Espanya a Nova Delhi les dues filles que van néixer a l'Índia, fruit de la tècnica de reproducció assistida, amb aportació dels òvuls per una donant. La dona renuncia a qualsevol dret i acció sobre els nens, i el pare assumeix, en exclusiva, totes les funcions i obligacions derivades de la pàtria potestat.

La qüestió a què dona resposta la sentència és si aquesta "maternitat subrogada" és una situació protegida per la Seguretat Social (i, conseqüentment, també origina els permisos de maternitat/paternitat). El TS confirma la sentència del TSJ de Catalunya, condemnant l'INSS al pagament de la prestació de maternitat per 18 setmanes (pròpia d'un part múltiple), amb els arguments següents:
1. La maternitat subrogada no apareix expressament contemplada a la Llei general de la Seguretat Social, però el Reial decret 295/2009, que regula les prestacions de maternitat, paternitat, i risc durant l'embaràs i la lactància, disposa que s'han d'equiparar a l'acolliment i a l'adopció altres figures jurídiques declarades per resolucions judicials o administratives, a l'estranger, amb finalitat i efectes iguals. I que en cas de mort de la mare, l'altre progenitor té dret a la prestació de maternitat. Per tant, no reserva aquesta a la mare biològica.
2. L'Estatut dels treballadors, com la LGSS, entre les causes de suspensió del contracte, només es refereix a "part" quan desenvolupa el supòsit de maternitat.
3. L'interès superior del menor ha de ser un paràmetre rellevant d'interpretació: la maternitat va més enllà del descans associat al part, i la Constitució estableix els principis de protecció social de la família i de protecció integral dels fills, a més de vetllar pels drets dels nens.

---

[1] Contracte pel qual es pacta la gestació, amb o sense preu, a càrrec d'una dona que renuncia a la filiació materna a favor del contractant o d'un tercer.
[2] STS de 19 d'octubre de 2016, 897/2016, STS de 25 d'octubre de 2016, 881/2016, STS de 16 de novembre de 2016, 953/2016, STS de 30 de novembre de 2016, 1017/2016.

fsc ... som la Garantia! CCOO
Afiliada Confederació Europea de Sindicats CES
Via Laietana 16, 4t - 08003-**Barcelona** ● Telèfon: 934 812 773
Gran Via de Jaume I, 9 3r - 17001-**Girona** ● Telèfon: 972 220 028
C/ Enric Granados, 5 - 25006-**Lleida** ● Telèfon: 973 263 666
C/ Ramón y Cajal 52, 1r - 43005-**Tarragona** ● Telèfon: 977 232 119
gene@ccoo.cat – www.ccoo.cat/fsc/generalitat
Facebook: http://www.facebook.com/sectorgene.ccoo
Twitter: www.twitter.com/ccoogeneralitat

4. L'interès superior del menor, però, s'ha de confrontar amb una presumpta vulneració de l'ordre públic, ja que la normativa espanyola declara la nul·litat del contracte de maternitat subrogada (Llei 14/2006, sobre les tècniques de reproducció assistida). Però hi ha negocis jurídics nuls que, no obstant això, produeixen efectes a l'àmbit laboral (per exemple, cobrament del salari durant el temps treballat mitjançant un contracte nul). A més, la Llei 14/2006 és una llei civil, que no pot obviar els efectes de la convivència d'un pare (que, a més, ho és biològic) amb els fills, situació "de facto" implícita en la conciliació de la vida familiar i laboral.
5. El Tribunal Europeu de Drets Humans insisteix en vetllar per la vida privada dels menors integrats en una unitat familiar, més quan el pare és l'únic dels progenitors a càrrec de les menors i l'única forma d'atendre a aquest estat de necessitat real és permetre'l l'accés a les prestacions.

CCOO compartim la perspectiva del Govern d'ampliar els permisos conforme la realitat social i familiar canvia, per incorporar noves situacions fàctiques dignes de protecció. Evidentment, creiem en la necessitat de salvaguardar al màxim la conciliació de la vida personal i laboral de les famílies dels treballadors públics, no només de la Generalitat, sinó de tota Catalunya, i per extensió, de totes les persones residents. Fins i tot, que es reguli adequadament, com sembla que és la intenció del Govern central, la maternitat subrogada, i ens puguem col·locar a l'alçada d'altres països europeus.

Però també és cert que la modernitat que predica l'Administració de la Generalitat, que reivindica el fet de ser la primera autonomia en concedir aquests permisos, ratlla en la hipocresia i l'oportunisme. **CCOO** creiem que la conciliació de la vida familiar i laboral no ha de consistir en breus capítols de generositat de l'Administració "forçada" pels tribunals, i que no es tracta "d'evitar patiments" (com cita la consellera de Governació), després de dilatades i torticeres disputes judicials.

No, el que cal és un estudi seriós, una perspectiva global, una reflexió profunda sobre l'envelliment progressiu de la població (menys població activa per cuidar de més gent gran, risc d'exclusió, major nombre de càrregues familiars, més lesions causades per manca de professionalitat de les persones a càrrec d'altres discapacitades, dificultats de reinserció social i laboral després de gaudir d'excedències per cura de fills o de malalts, en una societat tecnològica que evoluciona en proporcions geomètriques, manteniment en el rang de població activa, amb conservació de tots els drets (també del salari) de discapacitats que han de cuidar de persones en situacions semblants, etc.

Són molts i moltes els treballadors i les treballadores que han patit veritablement, o pateixen, o patiran, alguna o algunes de les circumstàncies familiars esmentades al paràgraf anterior, moltíssimes més que no pas les desenes de persones que poden resultar afavorides per una Instrucció de Funció Pública que regula un punt tant concret i determinat com la maternitat per substitució; que, a més a més, és una tècnica d'un elevat cost (un mínim d'entre 100 a 150.000 €) a l'abast només de rendes altes.

CCOO reclamem la intervenció sindical en l'avaluació conjunta amb el Govern d'una diagnosi detallada i amb informació numèrica contrastada de l'ocupació pública de la Generalitat, que ens proporcioni les dades necessàries per implementar polítiques de millora social i laboral que, en el fons, han de repercutir en la transformació de la idea de qualitat, lligada també a l'Estat de Benestar tant en entredit darrerament, en la prestació dels serveis públics, com un flux que ha de generar interrelacions positives a tots els sectors i per a tothom, sense exclusió.

Per cert, senyors i senyores del Govern de la Generalitat, parlant de gestació, què se n'ha fet del permís retribuït per a les funcionàries en estat de gestació, des del primer dia de la setmana 37a d'embaràs (35a en cas de gestació múltiple) fins al part, que recull l'EBEP a la DA 16a, que hem demanat reiteradament **CCOO** i que encara no s'ha reconegut formalment?

Autor: Rubén Alejos
Responsable d'Acció Sindical del Sector Generalitat de CCOO

Via Laietana 16, 4t - 08003-**Barcelona** ● Telèfon: 934 812 773
C/ Joan Maragall 35, 5è - 17001-**Girona** ● Telèfon: 972 220 028
Av. de Blondel 35, 7è - 25002-**Lleida** ● Telèfon: 973 281 235
C/ Ramón y Cajal 52, 1r - 43005-**Tarragona** ● Telèfon: 977 232 119
gene@ccoo.cat – www.ccoo.cat/fsc/generalitat
Facebook: http://www.facebook.com/sectorgene.ccoo
Twitter: www.twitter.com/ccoogeneralitat